

Grey Scale #13

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI WOJSK CHEMICZNYCH

JAWNE

Egz. Nr1

Ppłk dr S. ŚLADKOWSKI

„OCENA SYTUACJI PO UDERZENIU BRONIĄ
MASOWEGO RAŻENIA NA DYWIZJĘ W NATARCIU”

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASP WP
Archiwum Działu Kłopotów Specjalnych

ewid. _____

45086

WARSZAWA

1986

948462

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP

WYDZIAŁ WOJSK LĄDOWYCH
KATEDRA TAKTYKI WOJSK CHEMICZNYCH

JAWNE

~~XXXXXXXXXX~~
~~XXXXXXXXXX~~
~~XXXXXXXXXX~~

Egz. Nr1.....

Ppłk dr S. ŚLADKOWSKI

**„OCENA SYTUACJI PO UDERZENIU BRONIĄ
MASOWEGO RAŻENIA NA DYWIZJĘ W NATARCIU”**

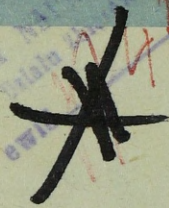
BIBLIOTEKA NAUKOWA ASP WP
Archiwum Działu Zbiorów Specjalnych
K. ewid. _____

~~XXXXXXXXXX~~ 45086

Opis załącznika

1. Mapa nr pf-1278/WW, skala 1:100 000 na 9 ark.
Położenie wojsk własnych i npla o 13.00 5.8

245086

TEMAT : „ OCENA SYTUACJI PO UDERZENIU BRONIĄ MASOWEGO
RAŻENIA NA DYWIZJĘ W NATARCIU ”

CEL ZAJĘCIA :

1. Zapoznać szkolonych z zasadami dokonywania oceny sytuacji po uderzeniach bronią jądrową i chemiczną na oddziały i pododdziały dywizji zmechanizowanej.
2. Przypomnieć sposoby dokonywania oceny strat, skażeń i pożarów oraz zniszczeń po uderzeniach BMR z wykorzystaniem obowiązujących metodyk.

CZAS : 3 godziny lekcyjne

METODA : Zajęcia grupowe w sali.

ZAGADNIENIA SZKOLENIOWE I PODZIAŁ CZASU :

1. Zapoznanie się z sytuacją po uderzeniach BMR i sposobami jej przedstawiania na mapie 15'
2. Ocena zdolności bojowej dywizji zmechanizowanej metodą szacunkową 30'
3. Ocena strat, skażeń, pożarów i zniszczeń w oddziałach dywizji metodą oceny ilościowej 45'
4. Ocena sytuacji strat i skażeń w oddziałach dywizji po uderzeniach bronią chemiczną 40'
5. Podsumowanie zajęcia 5'

LITERATURA :

1. Metodyka prognozowania i oceny strat wojsk w rejonach uderzeń jądrowych, część I. Chem. 265/77
2. Metodyka prognozowania i oceny strat wojsk w rejonach uderzeń jądrowych, część II. Chem. 267/77
3. Metodyka oceny sytuacji chemicznej. Chem. 299/81
4. Obrona wojsk przed bronią neutronową. Podręcznik. Chem. 289/80

WSKAZÓWKI ORGANIZACYJNO-METODYCZNE

Szkoleni otrzymują mapy z wydrukowanym położeniem o godzinie 13.30 1986 - 05 - 08, założenie taktyczne i zestawienie danych o uderzeniach BMR na oddziały i pododdziały dywizji / dla celów szkoleniowych niektóre rubryki nie są wypełnione /. Otrzymują także opracowanie teoretyczne „ Zasady ustalania skutków użycia broni masowego rażenia na wojska dywizji ”. Na podstawie treści w/w dokumentów szkoleni przygotowują się do zajęć.

W toku trwania zajęć szkoleniowych wykładowca przerabia praktycznie treść poszczególnych zagadnień szkoleniowych; uczestnicy szkolenia wpisują dane uzyskane z metodyk do niewypełnionych rubryk tabeli „ Zestawienie”

PRZEBIÓR ZAJĘCIA

Wykładowca podaje temat i cel szkolenia i odpowiada na ewentualne pytania szkolonych, po czym przystępuje do przerabiania poszczególnych zagadnień.

1. Zapoznanie z sytuacją po uderzeniach BMR i sposobami jej graficznego przedstawiania na mapie

Uwaga metodyczna

Wykładowca przedstawia szczegółową sytuację i miejsca uderzeń BMR na podstawie mapy z położeniem wojsk.

Nieprzyjaciel wykonał uderzenia BMR stosując broń jądrową / w tym neutronową / i broń chemiczną / środki trujące typu Vx i CS /. Obiektami uderzeń były : dywizjon rakiet taktycznych, pododdziały pułków pierwszego rzutu / 58 i 59 pz /, pułków drugiego rzutu / 60 pz i 20 pcz / oraz artyleria na stanowiskach ogniowych, odwody specjalne i pododdziały zaopatrzenia.

W 58 pz obiektem uderzenia były ... / omawia według mapy i zestawienia danych o uderzeniach BMR/.

Sytuację w rejonach uderzeń obrazuje się na mapie przy pomocy odpowiednich, ustalonych znaków taktycznych. To pozwala na dokonanie oceny skutków działania BMR na obiekt uderzenia i na teren, w którym ten obiekt się znajduje. Na podstawie tej oceny można określić kierunki działań bojowych, manewru związanego z obchodzeniem lub pokonywaniem stref skażeń, pożarów, zniszczeń

... i zawałów, a także kierunki podejścia i działania pododdziałów ratowniczych, i wyprowadzania ocalałych ludzi i sprzętu bojowego pododdziałów z rejonów uderzeń.

Na szczeblu ZT wykorzystuje się mapy w skali 1 : 50 000 i 1 : 100 000, wrysowując na nie :

- - strefy utraty zdolności bojowej żołnierzy / straty ogólne /
zakreślając je promieniem, którego wartość odczytujemy z tabeli 5 str. 41 - 47 „Metodyki ...” Część I;
- można - strefy porażen śmiertelnych żołnierzy / strat bezpowrotnych /,
zakreślane promieniem o wartości odczytanej z tabeli 14 str. 71 w/w Metodyki;
- 0,98 km skł. 40
0,3 - strefy utraty zdolności bojowej i właściwości użytkowych podstawowego sprzętu dla danego pododdziału / oddziału / - tabela 19 str. 79 - 103;
- 2-114 - strefy powstawania pożarów przestrzennych oraz rozprzestrzeniania się pożarów wtórnych - tabela 22 str. 113 - 117;
- mało masowy skł. 108 - strefy powstawania zawałów przestrzennych - tabela 21 str. 108.

Uwaga metodyczna - wykładowca pokazuje przykład graficznej oceny sytuacji w rejonie uderzenia na podstawie wybranego pododdziału, przedstawionej na mapie.

W przypadku uderzeń neutronowych wykorzystujemy tabele podręcznika „Broń neutronowa” i rysujemy na mapie :

- strefę zniszczenia podstawowego sprzętu pododdziału /oddziału/ zakreśloną promieniem o wartości odczytanej z tabeli - załącznik nr 4 str. 51;
- strefę utraty zdolności bojowej żołnierzy po wybuchu neutronowym - tabela - załącznik nr 3 str. 51.

2. Ocena zdolności bojowej dywizji zmechanizowanej metodą szacunkową

Uwaga metodyczna

Wykładowca pokazuje sposób posługiwania się zestawieniem, wyjaśniając skąd biorą się wnioski dotyczące zdolności bojowej oddziału i dywizji po uderzeniach BMR. Dla celów szkoleniowych pokazuje sposób uzyskiwania danych przedstawionych w „Zestawieniu ...” na przykładzie wybranych pułków. Szkoleni odszukują wartości liczbowe w odpowiednich rubrykach „Metodyki ...” Część II i wpisują je do odpowiednich rubryk „Zestawienia...”

Jest godzina 14.30 Szef zabezpieczenia chemicznego otrzymał od SOAS „ Zestawienie ...” W oparciu o informacje w nim zawarte ocenia zdolność bojową poszczególnych pułków i oddziałów oraz zdolność bojową dywizji..

Proponowane rozwiązanie

Na pododdziały 60 pzn nieprzyjaciel wykonał uderzenia powietrzne bronią jądrową i neutronową. Na 1 bp w marszu wykonano uderzenie ładunkiem atomowym o mocy 2 kt. Z tabeli 5 „ Metodyki część II str. 77 odczytujemy, że w wyniku uderzenia batalion utracił 0,64 ilości pododdziałów. Oznacza to, że batalion utracił zdolność bojową. Na 3 bp w marszu wykonano uderzenie ładunkiem atomowym o mocy 1 kt. Z tabeli 5 str. 76 w/w metodyki odczytujemy, że batalion utracił 0,56 ilości pododdziałów, a więc jest częściowo zdolny do wykonania zadania. Na 2 bp w marszu zostało wykonane uderzenie neutronowe o mocy 1 kt. Z tabeli-załącznika nr 6 str. 56 podręcznika „ Broń neutronowa ” wynika, że batalion utracił 77 % pododdziału, a więc został zniszczony. Ogółem porażone zostały 3 zasadnicze obiekty bojowe na ogólną ilość 5 obiektów w pułku. Stanowi to 70 % ogółu obiektów i oznacza, że pułk utracił zdolność bojową.

Na pododdziały 20 pzn nieprzyjaciel wykonał uderzenie ładunkiem neutronowym o mocy 1 kt na 2 bcz i powietrzne uderzenie jądrowe również o mocy 1 kt na 3 bcz . Z tabeli 5 załącznika nr 6 str. 62 podręcznika „ Broń neutronowa ” wynika, że 2 bcz ma straty równe 65 %, a więc utracił zdolność bojową, zaś 3 bcz ma straty równe 0,50 ilości pododdziałów / tab. 5 str. 76 „ Metodyki ...” część II / i jest częściowo zdolny do wykonywania zadania. Ogółem porażone zostały 2 zasadnicze obiekty bojowe, na ogólną liczbę 3 obiektów, co stanowi 66 %. Wynika z powyższego, że 20 pzn utracił zdolność bojową.

Jak wynika z „ Zestawienia ...” / kol. 5 /, dywizja posiada 26,5 ZOB ze względu na to, że otrzymała wzmocnienie w postaci 3 dywizjonów artylerii. Na skutek wykonanych uderzeń bronią jądrową utraciła 8 obiektów bojowych / kol. 5 „ Zestawienia ...”/. Stanowi to 31 % ogółu obiektów i oznacza, że dywizja jest częściowo zdolna do wykonywania zadania.

3. Ocena strat, skażeń, pożarów i zniszczeń w oddziałach dywizji metodą oceny ilościowej.

Uwaga metodyczna

Wykładowca i szkoleni postępują analogicznie jak w zajęciu 2.

Proponowane rozwiązanie

W wyniku uderzeń jądrowych na pododdziały 60 pz prognozowane straty wynoszą :

- w 1 bp : - żołnierze 286, w tym bezpowrotne 118, sanitarne 168;
- transportery opancerzone /BWP/ - 12 ;
- samochody - 6.

Dane liczbowe uzyskano z tabeli 5 str. 77 metodyki ... część II;

- w 3 bp : - żołnierze 251, w tym bezpowrotne 100, sanitarne 151;
- transportery opancerzone /BWP/ - 9;
- samochody - 6.

Dane liczbowe patrz tab. 5 str.76

- w 2 bp : - żołnierze 370; /Dane zał.6 str. 56 podręcznika „Broń neutronowa”/
- transportery opancerzone /BWP/ - 5;
- samochody - 1.

Łączne prognozowane straty wynoszą :

- żołnierze - 907, w tym bezpowrotne - 588, sanitarne - 319;
- transportery opancerzone /BWP/ - 26;
- samochody - 14,

Swoimi siłami i środkami pułk nie będzie w stanie prowadzić akcji ratunkowo-ewakuacyjnej. Powstałe pożary punktowe nie wpłyną w zasadniczy sposób na działanie wojsk.

W wyniku uderzeń na 20 pcz prognozowane straty wynoszą:

- w 2 bcz : - żołnierze 139;
- czołgi - 4. / Dane liczbowe z tab. 6 str.62 podr./
- w 3 bcz : - żołnierze - 100, w tym bezpowrotne - 37, sanitarne - 63;
- czołgi - 6;
- samochody - 3. / Dane liczbowe z tab. 5 str. 76 „Metodyki ...”/.

Ogółem 20 pcz poniósł straty :

- żołnierze - 239, w tym bezpowrotne - 176, sanitarne - 63;
- czołgi - 10;
- samochody - 3 .

Pożary i zniszczenia nie wpłyną w zasadniczy sposób na prowadzenie akcji ratunkowo-ewakuacyjnej, wykonywanej siłami pułku.

Jak wynika z „ Zestawienia ... ” prognozowane straty dywizji wynoszą : żołnierze około 2311, w tym sanitarne około 1500 ludzi; czołgów 10; transporterów opancerzonych /BWP/ 48; wyrzutnie rakiet taktycznych 1; działa 8; samochody 117. W sumie utraciło właściwości użytkowe około 200 jednostek sprzętu. Do remontu bieżącego i średniego będzie się kwalifikować około 100 jednostek sprzętu.

Po uderzeniach jądrowych powstały liczne ogniska pożarów punktowych oraz strefa pożarów przestrzennych w kompleksie leśnym MINSK MAZOWIECKI, CEGŁÓW, POSIADAŁY, GRABINA. Te pierwsze nie wpłyną w zasadniczy sposób na działania bojowe owjsk - utrudnią je w małym stopniu. Pożar przestrzenny w kompleksie leśnym uniemożliwi wykonanie manewru do przodu na okres około 6 - 8 godzin.

W wyniku wykonanych uderzeń jądrowych powstały zniszczenia na drodze, na odcinku PNIEWNIK - WALENTÓW i na odcinku w rejonie m. BUDY PRZYTOCKIE. Przejazd po wymienionych drogach, ze względu na ich zniszczenie i zablokowanie przez zniszczony i uszkodzony sprzęt nie będzie możliwy. Konieczne jest zatem znalezienie drogi obejścia.

Dywizja jest częściowo zdolna do wykonania zadań bojowych, jednak ich zakres musi ulec zmniejszeniu. Najtrudniejsza sytuacja powstała w 60 pz i 20 pcz. Obydwa pułki utraciły zdolność bojową; Ze względu na sytuację w rejonach porażenia pododdziałów 60 pz , trzeba skierować do niego dywizyjny oddział ratunkowo-ewakuacyjny.

Porażone pododdziały uderzeniami jądrowymi należy wyprowadzić z rejonów uderzeń, ze stref zniszczeń i pożarów do rejonów odtwarzania zdolności bojowej, wyznaczonych przez dowódców oddziałów, szefa wojsk raketowych i artylerii, i kwatermistrza dywizji.

4. Ocena sytuacji strat i skażeń w oddziałach dywizji po uderzeniach bronią chemiczną

Uwaga metodyczna

Wykładowca prowadzi zajęcia w oparciu o „ Metodykę oceny sytuacji chemicznej ”, pokazując sposób przetwarzania uzyskanych z niej informacji w postaci graficznej i opisowej oceny sytuacji po uderzeniach chemicznych.

Z wielkości prawdopodobnych strat od środków trujących w wyniku, że żaden z rażonych pododdziałów nie utracił zdolności bojowej. Jednak właściwości środka trującego Vx - trwały środek trujący - powodują, że batalion zaopatrzenia utracił zdolność bojową ze względu na konieczność przeprowadzenia zabiegów specjalnych skażonego sprzętu, którego eksploatacja mogłaby spowodować dodatkowe straty w późniejszym terminie. Zatem utrata zdolności bojowej będzie miała miejsce do momentu przeprowadzenia zabiegów specjalnych sprzętu i sanitarnych ludzi w batalionie zaopatrzenia.

5. Podsumowanie zajęcia

Wykładowca przypomina jakie były cele zajęcia. Wskazuje, że przedstawiony tok pracy podczas oceny sytuacji po uderzeniach BMR jest jednym z wariantów działania dowódcy, szefa zabezpieczenia chemicznego i SOAS. Prognoza skutków uderzeń BMR pozwala szybko podejmować decyzje dotyczące: odtwarzania zdolności bojowej wojsk, prowadzenia dalszych działań bojowych ocalałymi siłami związku taktycznego oraz udzielania pomocy oddziałom w rejonach porażenia. Przedstawiony sposób prognozowania skutków uderzeń BMR jest obowiązujący w naszych siłach zbrojnych i opiera się o aktualnie używane instrukcje i metodyki.

Załączniki:

1. Mapa: Położenie wojsk własnych i nieprzyjaciela o 13.00
05 - 08
2. Założenie taktyczne.

OPRACOWAŁ:

ADIUNKT KTWChem. ASG WP

ppłk dr S. ŚLADKOWSKI

SPRAWDZIŁ:

SZEF KATEDRY TWChem. ASG WP

ppłk doc. dr hab. J. RABAN

Wydrukowano w 2 egz.

Egz. nr 1 - 2 Bibl.Nauk.DZS

Wykonał ppłk Śladkowski

Druk T.S 1986.-07-08

Nr ks masz, pf 25/KTWChem.

ZAŁOŻENIE TAKTYCZNE

do ćwiczenia grupowego na temat:

„ OCENA SYTUACJI PO UDERZENIU BRONIĄ MASOWEGO
RAŻENIA NA DYWIZJĘ W NATARCIU ”

Mapa: 1 : 100 000

N - 34 - 127, 128, 129

N - 34 - 139, 140, 141

M - 34 - 7, 8, 9

I. SYTUACJA OGÓLNA

1. „ ZACHODNI ” po przegranej walce obronnej prowadzą działania i od 13.00 1986-05-08 powstrzymują natarcie „ WSCHODNICH ” na kolejnej pozycji: OTWOCK, CELESTYNÓW, WOLA SUFCZYŃSKA, SIENNICA, ZGLECHÓW, POSIADAŁY, PODCIERNE.

5 DPanc zorganizowała obronę na rubieży: CELESTYNÓW, KOŁBIEL, DŁUŻEW, SIENNICA, POSIADAŁY.

2. „ WSCHODNI ” prowadzą działania zaczepne w kierunku: CZERWONKA, WIŚNIEW, WICIEJÓW, PILAWA.

20 DZ rozbiła przeciwnika i przeszła do pościgu za wycofującymi się pododdziałami 5 DPanc /położenie pododdziałów - mapa/.

II. SYTUACJA SZCZEGÓŁOWA

1. 13 BZ pośpiesznie organizuje obronę na rubieży: CELESTYNÓW, KOŁBIEL, LASOMIN, dwoma batalionami zmechanizowanymi. Na kierunku KOŁBIEL, ZABIEŻKI z trudem powstrzymuje uderzenie 59 pz, który włamał się w jej ugrupowanie.

14 BPanc na rubieży SIENNICA, POSIADAŁY zatrzymała natarcie pododdziałów 58 pz.

2. Na skutek narastającego naporu „ WSCHODNICH ” i niemożności powstrzymania ich działań od 13.30 do 13.40 8 maja nieprzyjaciel

wykonał na oddziały i pododdziały 20 DZ dziewięć powietrznych uderzeń jądrowych, łącznie o mocy 20 kt /w tym dwa uderzenia neutronowe/. Na pododdziały i oddziały wspierające działania bojowe 20 DZ zostały wykonane cztery powietrzne uderzenia jądrowe, łącznie o mocy 9 kt. Ponadto na część batalionu zaopatrzenia nieprzyjaciel wykonał uderzenie BST Vx, a na bppanc BST CS.

III. DANE DODATKOWE

1. Ukompletowanie pododdziałów i oddziałów 20 DZ i wojsk wspierających od 80-100 % /dane w załączniku/.
2. Warunki meteorologiczne w przyziemnej warstwie powietrza:
 - zachmurzenie małe;
 - temperatura: - powietrza - + 18°C;
 - gleby - + 16°C;
 - prędkość wiatru - 3 m/s;
 - kierunek wiatru - północno-zachodni.

PRACA DO WYKONANIA

1. Zapoznać się z niniejszym założeniem oraz położeniem wojsk własnych i nieprzyjaciela o 13.00 8 maja /mapa/.
2. Przystudiować załącznik nr 1 do założenia, zwracając uwagę na zestawienie danych o uderzeniach BMR.
3. Być gotowym do wypełnienia „ Zestawienia danych ... ” /załącznik nr 2/ na zajęciach.

Załączniki:

1. Zasady ustalania skutków użycia przez nieprzyjaciela broni masowego rażenia na wojska dywizji.
2. Zestawienie danych o uderzeniach BMR, zdolności bojowej wojsk oraz stratach i skażeniach.

OPRACOWAŁ:
ADIUNKT KTWChem ASG WP
ppłk dr S. ŚLADKOWSKI

SPRAWDZIŁ:
SZEFEKATEDRY TWChem ASG WP
płk doc.dr hab. J. RABAN

Załącznik nr 1

do założenia taktycznego

ZASADY USTALANIA SKUTKÓW UŻYCIA PRZEZ NIEPRZYJACIELA
BRONI MASOWEGO RAŻENIA NA WOJSKA DYWIZJI

Wojska prowadzące działania bojowe, będą napotykały i będą tworzyć sytuacje, które niosą ze sobą określone zagrożenie, jako konsekwencję użycia różnorodnej broni, w tym broni masowego rażenia - BMR.

Broń masowego rażenia została sprowadzona do roli środków walki, a nie tylko, jak dotąd, do roli środków nacisku politycznego. Świadczą o tym zmiany w ilości i rodzajach środków trujących jakie znajdują się w arsenale armii NATO, a także zmiany jakościowe parametrów środków przenoszenia do celu broni jądrowej, miniaturyzacja ładunków jądrowych oraz zmiany wysokości norm ich przydziału odpowiednim szczeblom; pozwalają razić cel w dowolnym miejscu i czasie przy wielorodzajowym charakterze rażenia.

Stosowanie BMR przyniesie ze sobą określone skutki, wyrażające się w postaci strat żołnierzy, sprzętu, uzbrojenia, zniszczenia terenu, itp., które wpływają na stan zdolności bojowej rażonych wojsk i tym samym na możliwość wykonania przez nie zadania bojowego.

Aby przeciwdziałać owemu wpływowi BMR na wojska oraz określić zakres skutków ich użycia i podejmować optymalne decyzje dalszych działań, dokonuje się oceny tych skutków, która obejmuje: "... określenie strat w ludziach, uzbrojeniu i sprzęcie bojowym oraz skali i charakteru skażeń, zniszczeń, pożarów i zatopień. Dokonuje tego sztab na podstawie danych dostarczonych przez środki wykrywania wybuchów jądrowych, rozpoznania skażeń i kontrolę dozymetryczną oraz różne rodzaje rozpoznania prowadzonego bezpośrednio w rejonach porażen i strefach możliwego rozprzestrzeniania się substancji promieniotwórczych, środków trujących i biologicznych, a także na podstawie uogólnionych wiadomości z wojsk."^{1/} Na podstawie otrzymanych wiadomości i wyników prognozowania podejmuje się decyzję ... "odpowiednio do rodzaju i charakteru przewidywanych dalszych działań bojowych i likwidacji skutków uderzeń BMR." ^{2/}

1/ i 2/ - Regulamin walki wojsk lądowych Sił Zbrojnych PRL
część I /dywizja - pułk/ MON Warszawa 1985 r.
s. 386 pkt 516.

Zaznaczyć należy, że decyzja będzie podjęta na podstawie orientacyjnych danych o sytuacji, uzyskanych od szefa zabezpieczenia chemicznego dywizji i od stacji obliczeniowo-analitycznej skażeń - SOAS, opracowanych na podstawie p r o g n o z o w a n i a. Metoda ta jest podstawową metodą oceny skutków uderzeń BMR stosowaną przez oficerów i komórki wojsk chemicznych.

Do oceny sytuacji dowódca dywizji posiada wyspecjalizowaną komórkę sztabu - SOAS, podległą szefowi zabezpieczenia chemicznego. Jest to zespół specjalistów, przeznaczony do zbierania, opracowywania i przekazywania informacji dotyczącej przewidywanej, p r o g n o z o w a n e j i rzeczywistej sytuacji skażeń promieniotwórczych i chemicznych. Opracowują oni sytuację i przygotowują wnioski oraz przedstawiają propozycje dotyczące tak sposobów działania wojsk w sytuacji użycia BMR, jak i ich ochrony przed skutkami rażącego działania tej broni. Składa się on z kierownika - starszego oficera szefa zabezpieczenia chemicznego ds. rozpoznania, zastępcy kierownika - starszego rachmistrza - planszecisty, trzech rachmistrzów - planszeczistów, drużyny łączności, dwóch kierowców oraz dysponuje aparatuwnią typu ATENA-D i samochodem osobowo-terenowym UAZ.

Zespół stacji przy opracowywaniu prognozowanej sytuacji skażeń opartej o meldunki i informacje z systemu wykrywania skażeń - SWS - może zweryfikować dane, opracować prognozę i dokonać oceny skutków 8-12 uderzeń jądrowych łącznie w czasie 1 godziny. Nie znaczy to jednak, że decyzja będzie podejmowana po upływie tego czasu, bowiem wyniki oceny są przekazywane przez urządzenia głośno mówiące lub telefonicznie do wydziału operacyjnego sztabu dywizji i szefa zabezpieczenia chemicznego, i obejmują swoją treścią sytuację w obiekcie lub oddziale. Np. sytuację w pz, w pcz, w da, itp. albo w poszczególnym rejonie porażenia. Oznacza to, że ilość informacji będzie narastać w miarę upływu czasu opracowywania sytuacji.

Skutki uderzeń wywierają wpływ na zachowanie lub nie zachowanie zdolności bojowej przez porażone pododdziały, oddziały i ZT. „ Zdolność bojowa to właściwości pododdziałów, oddziałów, związków taktycznych i operacyjnych przejawiające się w ich możliwościach taktycznych, operacyjnych lub bojowych wykonywania określonych zadań, postawionych przez przełożonych lub podejmowanych z własnej inicjatywy, niezależnie od pory roku, doby, warunków atmosferycznych i właściwości terenu ” ^{1/}

1/ - Leksykon wiedzy wojskowej. MON Warszawa 1979 r. s. 521

Miernikiem oceny zdolności bojowej oddziałów /ZT/ są:

- straty poniesione w ludziach i podstawowym sprzęcie bojowym, których powstanie powoduje jej obniżenie o odpowiednią wartość;
- straty poniesione w ilości zasadniczych obiektów bojowych /ZOB/, decydujących o wartości bojowej oddziału /ZT/ ^{1/}.

Wielkość strat ustala się w zależności od przyjętego kryterium albo metodą oceny szacunkowej - dotyczy strat wyrażanych liczbą ZOB, albo metodą oceny ilościowej - dotyczy strat poniesionych w ludziach i sprzęcie.

Stopień zmniejszenia się potencjału bojowego - utraty zdolności bojowej - określa się przy pomocy umownie przyjętych wielkości procentowych:

- ZT /oddział/ jest zdolny do wykonywania zadania zgodnie z przeznaczeniem jeśli utraciło zdolność bojową do 30 % ZOB;
- ZT /oddział/ jest częściowo zdolny do wykonywania zadania zgodnie z przeznaczeniem jeśli utraciło zdolność bojową więcej niż 30, lecz mniej niż 60 % ZOB. W tym przypadku jest zdolny do wykonywania zadania ograniczonego /węższy pas działania, mniejsza głębokość zadań, przejście z natarcia do obrony, itp./;
- ZT /oddział/ jest niezdolny do wykonywania zadania zgodnie z przeznaczeniem jeśli utraciło zdolność bojową więcej niż 60 % ZOB ^{2/}.

W każdym rodzaju ZT /oddziału/ ZOB mają jednakowe współczynniki zdolności bojowej, a ilości tych obiektów zależą od organizacji tych związków i oddziałów. Do oceny zdolności bojowej przyjęto następującą liczbę ZOB:

- DZ = 23,5 ZOB, w tym: 3 x SD, 9 x bp, 3 x bcz, 2,5 kcz, 3 x da, dappanc, dar, drt;
- DPanc = 19,5 ZOB, w tym: 3 x SD, 3 x bp, bcz, 7,5 kcz, 3 x da, dar, drt;

-
- 1/ - Zasadniczy obiekt bojowy /ZOB/ - batalion piechoty /bcz/ i równoważny mu pododdział artylerii, który ze względu na organizację, uzbrojenie, wyposażenie i liczbę ludzi jest zdolny do samodzielnego wykonywania zadań w zakresie ustalonym możliwościami bojowymi.
 - 2/ - Przyjęto na podstawie: " Metodyki prognozowania i oceny strat wojsk w rejonach uderzeń jądrowych " część II. Chem 267/77 i " Informatora z dziedziny zabezpieczenia chemicznego operacji " Chem wewn. 224/84.

W/w ilości ZOB mogą ulegać zmianie w przypadku, kiedy ZT /oddział/ otrzyma pododdziały wzmocnienia. Będzie się wtedy składał z etatowych ZOB + ZOB wzmocnienia.

Z określonym stopniem utraty zdolności bojowej jest związany czas jej odtwarzania, który w zależności od stopnia obezwładnienia, mierzonymi procentowymi stratami ZOB i od szczebla organizacyjnego wynosi:

- przy częściowym obezwładnieniu /20-30 % strat/: w dywizji 12-14 godzin, w pułku 4-6 godzin, w batalionie 2-3 godzin;
- przy silnym obezwładnieniu /30-60 % strat/: w dywizji 24 godziny, w pułku 10-12 godzin, w batalionie 4-6 godzin.^{1/}

W odniesieniu do strat poniesionych w ludziach i sprzęcie bojowym uważa się, że:

- ZOB jest zniszczony jeżeli poniósł ponad 60 % strat;
- ZOB istnieje jeżeli straty zawierają się w przedziale od 30 do 60 %.

Ogólnie rzecz biorąc ZT /oddział/ zachowuje zdolność bojową, jeżeli posiada 70 % i więcej ZOB, uznaje się go za częściowo zdolny do wykonywania zadań jeżeli posiada 40-70 % zasadniczych obiektów bojowych - ZOB i jest niezdolny do wykonywania zadań jeśli posiada mniej niż 40 % ZOB.

Wspomniano wcześniej o metodach pokonywania oceny zdolności bojowej - szacunkowej i ilościowej. Każda z nich znajduje zastosowanie w zależności od tego jakie informacje chcemy przy ich pomocy uzyskać na drodze prognozowania skutków uderzeń BMR.

Metoda szacunkowa, przy pomocy której oceniamy zdolność bojową wyrażaną liczbą porażonych ZOE, jest przydatna w sytuacjach, kiedy nie dysponuje się odpowiednią ilością czasu. Pozwala ona na natychmiastowe uzyskanie przy jej pomocy informacji dotyczących charakteru i sposobu dalszego prowadzenia działań bojowych. Nie jest ona przydatną w sytuacji, kiedy chcemy ustalić np. zakres zadań ratunkowo-ewakuacyjnych w rejonie porażonego ZOB /oddziału/. Prognoza strat ZOB przy użyciu w/w metody przebiega etapami.

1/ - Czas odtwarzania zdolności bojowej został określony przez Sztab Generalny WP do ćwiczenia „ WIOSNA -80 ”.
/Poradnik z dziedziny zabezpieczenia chemicznego operacji.
Szefostwo Wojsk Chemicznych MON, Warszawa 1983 r. Chem wewn.
217/83 s. 95/

1. Na podstawie tabel „ Metodyki prognozowania i oceny strat wojsk w rejonach uderzeń jądrowych ” i podręcznika „ Broń neutronowa ” odczytujemy prawdopodobne wartości procentowe utraty zdolności bojowej obiektu, na który wykonano uderzenie.

2. Sumujemy ilość porażonych obiektów.

3. Ustalamy stosunek liczby porażonych ZOB do liczby ZOB w ZT lub oddziale i mnożąc go przez 100 otrzymujemy wartość procentową porażonych obiektów.

4. Odejmujemy uzyskany wynik od 100 % i otrzymujemy wartość zdolności bojowej.

Przykład:

Z odczytu z tabel i zsumowania wyników uzyskaliśmy wielkość 6 ZOB porażonych DZ /23,5 ZOB/. Z przyrównania owych wielkości do siebie i pomnożenia przez 100 wynika:

$$\frac{6 \text{ ZOB}}{23,5 \text{ ZOB}} \times 100 = 25,5 \% \text{ utraty zdolności bojowej.}$$

Oznacza to, że ZT ma $100 - 25,5 = 74,5$ % zdolności bojowej, a więc zdolność bojowa dywizji została zachowana.

Metoda ilościowej oceny skutków uderzeń BMR jest bardziej pracochłonna, ale daje możliwość określenia rodzaju i zakresu zadań ratunkowo-ewakuacyjnych oraz pozwala ustalić prawdopodobne wartości bojowe rażonego obiektu i możliwości jego późniejszego użycia w walce. Informacje o liczbie porażonych ludzi i utraconego sprzętu bojowego uzyskujemy z tabel wcześniej wymienionej metodyki lub podręcznika.

Przykład:

Na bp zostało wykonane uderzenie jądrowe, powietrzne o mocy 5 kt. bp prowadzi natarcie.

W tab. 5 str. 79 /Metodyki .../ odczytujemy, że:

- straty ogólne wynoszą 321 żołnierzy, w tym sanitarne 205 żołnierzy i bezpowrotne 116 żołnierzy;

- straty w sprzęcie wynoszą: transporterów /BWP/ - 12, samochodów - 8.

Wartości te stanowią odpowiednio: 15,3 % stanu osobowego pułku i 2,7 % stanu dywizji oraz 9,1 % stanu transporterów pułku i 2,5 % stanu dywizji oraz 3,7 % stanu samochodów pułku, i 0,4 % stanu dywizji.

Jeżeli podsumujemy odczytane dane liczbowe dla poszczególnych ocenianych obiektów, uzyskamy ogólny obraz sytuacji strat w skali ZT /oddziału/. Przy ocenie sytuacji po uderzeniu neutronowym postępujemy podobnie /wykorzystujemy tabelę podręcznika „ Broń neutronowa ”/, przy czym bierzemy pod uwagę albo straty poniesione natychmiast, albo straty poniesione w określonym przedziale czasu /godzina, doba/.

Obok broni jądrowej /neutronowej/ nieprzyjaciół może stosować broń chemiczną. Oddziałuje ona tylko na ludzi, dlatego też oceniamy jej skutki metodą oceny ilościowej, odnoszącej się do stanów żołnierzy ZT /oddziału/. Wielkości strat żołnierzy ustala się przy pomocy tabel 1, 3, 5, 7 „ Metodyki oceny sytuacji chemicznej ”, w których są one traktowane jako maksymalnie możliwe w typowych warunkach ukrycia żołnierzy i prowadzenia działań bojowych oraz w dowolnych warunkach atmosferycznych. Odpowiadają one średniemu stopniowi porażenia, prowadzącego do całkowitej utraty zdolności bojowej na okres nie krótszy niż 10 dób. Trzeba mieć na uwadze, że w przypadku trwałych środków trujących obiekty bojowe zawsze będą niezdolne do działań do momentu zakończenia zabiegów specjalnych, mimo że wielkości strat osobowych nie wskazują na jej utratę.

Obliczenia prowadzi się w następujący sposób:

1. Określa się powierzchnię lub długość celu oraz ustala - w zależności od rodzaju działań - stopień ukrycia żołnierzy.
2. Odczytuje się z tabel powierzchnię rejonu użycia, powierzchnię porażonego obiektu, a także prawdopodobny procent strat żołnierzy na tej powierzchni, zależnie od rodzaju BST i środków jego użycia.
3. Określa się stosunek powierzchni uderzenia do powierzchni celu i mnoży otrzymaną liczbę przez wartość procentowych strat żołnierzy odczytaną z tabeli.

ZESTAWIENIE DANYCH O UDERZENIACH BRONIĄ MASOWECIO RAŻENIA
ZDOLNOŚCI BOJOWEJ WOJSK ORAZ STRATACH I SKAŻENIACH

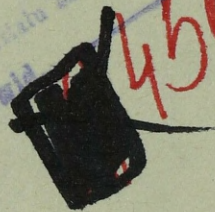
Oddział pododdział	Procent ukom- pletowania	Ilość uderzeń Moc/ kt/rodzaj Bst	Obiekty porażone moc, rodzaj ude- rzenia, rodzaj środka trującego	Ocena zdolności bojowej						Prognozowane straty						Wymaga zabiegów		Czas zabiegów specjalnych wy- konywanych siła- mi kompanii che- micznej
				Liczba obiektów	Liczba ZOB poraż.	% ZOB po- rażonych	% ZOB nie- porażonych	Ocena zdolności bojowej	Zołnierze porażeni	czołgi	TO /BMP/	Wyrzutn. rakiet.	Działa	Samochody	Straty od na- promienia	Ilość ludzi	Ilość sprzętu	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
53 pz	80	1/2	2 bp, 2-P	5	1	20	80	zzb	286		12							
59 pz	80	1/2	2 bp, 2-P	5	1	20	80	zzb	250		10							
Razem		CS	bpuanc						6									
60 pz	90	1/2	1 bp, 1-Ne	24	1	20	80	zzb	256		10							
		1/1	2 bp, 1-Ne	1	1			czzb	286		12							
		1/1	3 bp, 1-P	1	1			uzb	370		5							
		1/1		1	1			czzb	251		9							
		3/4		3	3			uzb										
20 pcz	80	1/1	2 bcz, 1-Ne	1	1			uzb										
		1/1	3 bcz, 1-P	1	1			uzb										
Razem.		2/2		2	2			uzb										
20 drt	100	1/5	bs, 5-P	1	0.5	50	50	czzb	39			1						
20 bzaop	90	1/10	1i2 kzaop, 1o-P	0.5	0.5				70									
		Vx	część bzaop L-Vx													174	100	1 godz.
Razem																		
Ogółem 20 DZ		9/20 Vx CS		26.5	31.9	8	31	69										
Oddziały przydzielone i wspierają- ce	90	1/2	1 da3ABAA, 2-P	4	4				130				2	8				
	90	2/2	1 da paM, 2x1-P	4	4				84				1	5				
	90	1/5	OPranc. 3A, 5-P						211				5	30				
Ogółem				10	10				227				8	117		174	100	

Uwaga : 1. Po uderzeniach neutronowych uwzględniono straty jakie powstaną w ciągu doby.
2. zzb - zachowana zdolność bojowa, uz - utracona zdolność bojowa, czzb - częściowa zdolność bojowa.

Wydrukowano w 50 egz.

Egz. nr 1-2 oprac. metod.
Egz. nr 3-50 Bibl. Nauk DZS
Wyd. ppłk Sładkowski
Druk. T.S. dnia 23.06.86 r.
Druk ASG WP nr pf 463/pf 1277/MW

Instytut Kultury
Archiwum Instytutu Kultury
Nr ewid. 45086

45086

